

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 76 04

F: 01 369 76 69

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

predlagam.vladi@gov.si

Številka: 119-140/2012-2

Datum: 8. 11. 2012

Zadeva: PREDLOG ZA PREPREČEVANJE IZKORIŠČANJA »UVAJALNEGA DELA« V OKVIRU DELA PREKO NAPOTNICE ŠTUDENTSKEGA SERVISA– stališče glede predloga državljana

Spoštovani!

Prejeli smo vašo zahtevo za posredovanje ustreznega odgovora na predlog državljana, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si. V skladu z navedenim vam v nadaljevanju posredujemo kratko analizo obstoječe ureditve področja, analizo samega predloga in naše stališče do prejetega predloga v delu, ki sodi v pristojnost Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve:

Analiza obstoječega stanja:

Začasno in občasno delo dijakov in študentov (v nadaljevanju: študentsko delo) je sistemsko urejal Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06-ZUTPG in 59/07-Zštip, v nadaljevanju: ZZZPB), ki se je zaradi sprejema novega Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10 in 40/12-ZUJF; v nadaljevanju: ZUTD) prenehal uporabljati z dnem 1. 1. 2011. Glede na to, da se je v obdobju sprejemanja ZUTD istočasno pripravljali tudi novi sistemski predpisi na področju urejanja študentskega dela, je ZUTD do začetka njegove uporabe podaljšal veljavnost tistim določbam ZZZPB, ki urejajo področje študentskega dela; v skladu s prehodno določbo 192. člena ZUTD se tako za posredovanje začasnih in obasnih del dijakom in študentom določbe 5., 6., 6.a, 6.b,

6.c, 6.č, 6.d, 6.e, 7. in 8. člena ZZZPB uporabljajo do začetka uporabe zakona, ki bo urejal posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom.

Z uveljavitvijo Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12; v nadaljevanju: ZUJF) dne 31. 5. 2012 se je z namenom povečanja obsega sredstev za štipendije določila nova višina koncesijske dajatve (zvišana iz 12% na 23%) in opravila njena nova razdelitev. V sam institut posredovanja in opravljanja študentskega dela ZUJF vsebinsko ni posegel, tako, da so določbe ZZZPB, ki določajo upravičence in način posredovanja študentskega dela še vedno v uporabi.

V skladu s 6. členom ZZZPB začasno in občasno delo dijakom, ki so že dopolnili 15 let, študentom in udeležencem izobraževanja odraslih, ki so mlajši od 26 let in se izobražujejo po javno veljavnih programih osnovnega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja, posreduje zavod. Ministrstvo, pristojno za delo, pa lahko s pogodbo o koncesiji pooblasti organizacijo oziroma delodajalca, ki izpolnjuje kadrovske, organizacijske in druge pogoje, da opravlja strokovne naloge posredovanja dela, ki (med drugim) vključuje tudi posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom.

Na podlagi 6.b člena ZZZPB lahko te osebe opravljajo začasno in občasno delo le na podlagi napotnice zavoda ali pooblaščenice organizacije, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom.

V 6.c členu pa je (med drugim) določeno, da organizacija oziroma delodajalec, ki želi posredovati zaposlitve oziroma dela, naslovi vlogo za podelitev koncesije na ministrstvo, pristojno za delo. Ministrstvo, pristojno za delo, odloči o vlogi za podelitev koncesije z odločbo v upravnem postopku. Vlagatelj lahko začne posredovati zaposlitve ali dela s sklenitvijo koncesijske pogodbe. Zoper odločbo o podelitvi koncesije ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor.

Analiza predloga in razlogi za njegovo (ne)primernost:

Po preučitvi posredovanega predloga vam sporočamo, da njegova izvedba v skladu s trenutno veljavno zakonodajo ni mogoča, saj ta v obliki s podelitvijo koncesij zasebnim subjektom za opravljanje dejavnosti posredovanja dela le legalizira opravljanje občasnih in začasnih del zgoraj navedenih upravičencev (ki bi se sicer lahko štelo za delo oziroma zaposlovanje na črno), hkrati pa zagotavlja, da se del sredstev iz tega naslova namenja za štipendije, in sicer v obliki koncesijske dajatve, obračunane in plačane od zaslужka iz naslova opravljanja študentskega dela. Poskus sistemske ureditve tega področja je sicer predstavljal predlog Zakona o malem delu, ki je za primere nespoštovanja obveznosti s strani delodajalcev določal tudi nekatere sankcije, vendar pa je bil omenjeni predlog na podlagi večinsko izražene volje državljanov v letu 2011 zavržen na referendumu in posledično ni bil nikoli uveljavljen. Študentsko delo se tako še vedno opravlja na način, kot je določen v ZZZPB - na podlagi napotnice, s potrditvijo katere se vzpostavi posebno pogodbeno razmerje med delojemalcem in delodajalcem, zavod oziroma študentski servisi kot koncesionarji pa so zgolj v funkciji posrednika tega dela. Upravičencu v primeru opravljanja študentskega dela ne pripadajo pravice, do katerih so sicer upravičeni delavci v delovnem razmerju, niti ni na tej podlagi vključen v obvezna socialna zavarovanja; v skladu s tako fleksibilno določeno ureditvijo imajo torej delodajalci »proste roke« pri »najemanju« oseb, ki pri njih opravljajo delo preko študentske napotnice, pristojne inšpekcijske službe pa nimajo ustrezne pravne podlage za ukrepanje, tako v primeru, kot ga opisuje predlagatelj, kot tudi v drugih podobnih primerih.

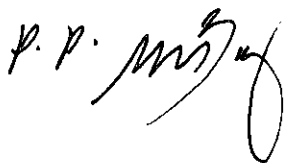
Na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve se zavedamo neustreznosti takšne ureditve področja, ki predstavlja enega izmed vzrokov visoke stopnje segmentacije na trgu dela v Republiki Sloveniji, vendar pa odločitev o tem, kdaj se bo področje študentskega dela celovito uredilo v sistemskem predpisu, še ni bila sprejeta. Ko se bo takšen sistemski predpis pričel pripravljati, pa bo pripravljavec predpisa nedvomno v čim večji meri skušal upoštevati tudi koristne in primerne predloge zainteresirane javnosti.

Lep pozdrav!

Pripravil:
Matija Baš
sekretar

Petricija Vrečar
vodja sektorja za programe zaposlovanja

Damjana Košir
generalna direktorica

VROČITI:
- naslovniku – po e-pošti